

2862

LA COLUMNA DE FOC - LA COLUMNA DE FOC - LA COLUMNA DE FOC

L'AUTONOMISME DELS PARTITS DE L'ASSEMBLEA DE MALLORCA (4)

PER ANTONI JAUME

La mort del dictador i el primer govern de la Monarquia obria una etapa d'incertesa on era difícil pronosticar el caire que emprendreia la política governamental. El Govern Arias, incapaç d'una certa credibilitat democratitzadora, amb un ministeri de la governació encapitat per Fraga, i amb Carlos de Meer com a governador de Balears, componia la característica d'aquest primer govern: pastreix primer un aparell de govern totalment franquista i les tímides manifestacions d'una oposició que intentava coordinar-se en un organisme que pogués negociar l'anomenada "ruptura".

La versió mallorquina d'aquest període foren les converses dels partits i grups polítics de l'oposició en constituir un organisme que pogués ésser l'exponent de les aspiracions democràtiques del poble de Mallorca, com a primer element per la negociació de la reforma de l'estat. Per sobre dels problemes de l'oportunisme d'una Assemblea Democràtica de Mallorca, desestimant la Junta i/o d'altres possibilitats de front comú, que es proposaven, el fet és que l'assemblea es definia per principis clars i contundents, el Manifest de presentació pública deia: "Es, doncs, una exigència imperiosa retornar la sobirania al poble, perquè sigui el mateix qui, en el lliure exercici dels seus drets inalienables, decideixi l'estructura política de la seva pròpia col·lectivitat, la forma de govern autònom i els termes que han de definir els lligams i nexes d'unió entre les diferents comunitats polítiques". I més avall seguia: "...Caldrà un procés de ruptura democràtica que condueixi al immediat i total establiment d'aquelles llibertats per via pacífica".

Govern autònom (autogovern) i procés de ruptura democràtica, eren els objectius que es fixava una assemblea que havia estat impulsada, principalment, per uns partits i grups polítics d'àmbit esta-

tal i de tradició centralista, el que no deixava d'ésser una contradicció de plantejament. Els signants, doncs, de l'Assemblea, la seva constitució eren Comissions Obreres, Federació Socialista Balear-PSOE, GASI, Moviment Comunista de les Illes, Partit Carlí, PCE, PSAN, Partit Socialdemòcrata Balear, Partit Socialista de les Illes, Partit Socialista Popular, Partit del Treball d'Espanya, UGT, Justícia Democràtica i Unió Sindical Obrera. Així, l'Oposició democràtica havia aconseguit crear un organisme superestructural, que no arribaria a respondre als interessos del poble de Mallorca sinó als interessos de certs partits de caràcter estatal, que jugarien a l'Assemblea en tant els hi seria precis un suport "parlamentari" que legitimés, en cada moment, la seva política particular.

A nivell d'Estat, s'acabava de produir la substitució d'Arias per Suárez i una nova estratègia es posava en marxa. Suárez, començà el seu liderat amb la promulgació de l'Amnistia, més o menys ample, més o menys estreta, amb la qual es cobrien els desitjos dels sectors més moderats de l'oposició, i s'inicià el procés de divisió del bloc, ja de per sí poc consolidat, de l'oposició democràtica, i aleshores es començà a parlar d'una reforma des del poder, perfilant-se una col·laboració entre el govern i els grans partits de disciplina estatal.

L'habilitat del President Suárez en fer jugar als partits més moderats de l'oposició, la carta de la reforma tingué aquí el seu reflex en la política de l'Assemblea des de llavors ençà. Una Assemblea que es deia de Mallorca, i que s'entenia com a defensora dels interessos de l'illa, es convertí amb evident claretat, en l'exposició de la política que convenia a un partit d'àmbit estatal que amb mostres clares de personalisme no tenia inconvenient en negociar directament amb el President

Suárez, despreciant l'entitat de "Coordinación Democràtica". Tant va ésser així, la instrumentalització que es va fer de l'Assemblea que es convertí amb l'organisme de l'oposició més dretat dels existents a les Illes, en fer patent en repetides ocasions que l'Assemblea, era més aviat la "sucursal" de la "comisión de los nueve" que l'exponent dels interessos del poble mallorquí. I això, es feia evident a les discussions cada vegada en que es tractava de l'elaboració d'unes bases per l'autonomia, que mai s'arribaren a redactar. La sistemàtica oposició de partits com el PCE, que ara és autonomista de tota la vida, o les repetides absències a l'Assemblea de partits com el PSOE, que saben que sense el QUORUM de dues tercers parts no podien prendre's decisions, no permeteren de dur una política coherent cara a endegar una campanya de

sensibilització popular per aconseguir l'autonomia. En definitiva, les coses dins l'Assemblea estaven molt clares, el setanta per cent del poder de decisió de l'Assemblea pertanyia a grups i partits de disciplina estatal i centralista. Ara, aquesta mateixa cosa, que impedia, cal remarcar-lo, per falta de QUORUM, de fer una campanya en pro de l'abstenció, a un referèndum que presentava una Reforma Política, clarament contrària als interessos de les nacionalitats, es presenten com a partidaris i defensors de l'autonomia. ¿Serà que s'empra, la paraula autonomia, per aconseguir una majoria dins unes corts centralistes sense intenció d'anar més enllà? De fet l'experiència que fins ara em tingut d'aquests partits no ens ha donat cap prova de que hagin entès les aspiracions del nostre poble.

PUBLICACIONS INTERESSANTS

PER FRANCESC DE B. MOLL

"ONOMASTICA LULLLIANA".— El P. Miquel Colom, T.O.R., és una de les persones que he conegut més ben dotades per a la filologia. Obligacions pròpies del vot d'obediència li han fet dedicar moltes hores a altres activitats, sobretot de caràcter docent; però així i tot, ha trobat temps per a conservar la seva formació filològica i per a aplicar-la a treballs concrets i importants. El principal d'aquests és el seu extensíssim "Vocabulari Lulllià", encara inèdit, que consisteix en un diccionari de totes les paraules catalanes usades per Ramon Lull en les obres fins ara publicades, a base, principalment, de la sèrie de vint-i-un volums titulada "Obres Originals de Ramon Lull".

Com a mostra de la seva valuosa feina lingüística, el P. Colom acaba de publicar un volum titulat "Onomàstica Lulliana", en el qual exposa i comenta tots els noms propis de lloc i de persona que apareixen dins les dites obres del gran mestre medieval. El llibre va dividit en dues seccions: Antroponímia i Toponímia, la primera de les quals se subdivideix en vuit capítols: noms presos de l'Antic Testament, noms del Nou Testament, noms del santoral cristià, noms devocionals (de devoció especial per a Ramon Lull), personatges històrics, personatges d'invenció novel·listica, noms personals en les exemplificacions, i noms que indiquen personificació de coses inanimades o irracionals. Clou el llibre un apèndix on es registren els noms de lloc que apareixen en la "Vida Coetània" de Lull.

Cada topònim o antropònim va acompanyat d'una cita o cites del passatge lulllià on aquell nom apareix. Aquesta documentació dóna un gran valor al llibre, perquè permet comprovar la identificació que el P. Colom fa de tals noms, i és una font de suggerències per als investigadors o els simples curiosos que utilitzaran aquest llibre.

PER UN PACTE AUTONOMISTA

PER AINA MOLL

Dimarts passat, a les vuit del vespre, vaig acudir amb gran expectació a l'Estudi General per assistir a l'anunciada Taula Rodona sobre Autonomia. L'acte tenia el gran atractiu de presentar representants d'una ampla panoràmica d'ideologies, augmentat pel fet que molts dels qui hi participaven eren candidats a representar el nostre poble a les futures Corts democràtiques que, si el dimoni no hi bufa, han de sortir de les eleccions. L'exposició del punt de vista d'aquelles persones i dels seus partits sobre una qüestió tan vital per a les Illes com el problema de l'autonomia, justificava no sols l'afluència de públic que omplí el local, sinó una assistència molt més nombrosa que hauria d'haver desbordat totalment la capacitat de l'Estudi General.

Per a mi —i supòs que per a molts d'altres— va ésser una decepció veure que els representants de l'ala dreta faltaven tots a la cita: confés que és la posició d'aquests grups respecte a l'autonomia la que més em preocupa (ja que de tots els altres n'esperava una postura favorable), i m'hauria agradat molt poder tranquil·litzar els meus temors sobre aquest punt.

L'acte, presentat i moderat per dos independents —En Josep Ma Llompart i En Llorenç Capellà, respectivament—, resultà de totes maneres francament interessant. Com era d'esperar, tots els participants (Joan Casals, Isidor Marí, Ignasi Ribas, Ramon Aguiló, Climent Garau i Josep Ma Quintana) es declararen favorables a l'autonomia en nom dels seus corresponents partits o grups (UDIB, Grup Autonomista d'Eivissa i Formentera, PCE, PSOE, Bloc Autonomista, i Moviment Socialista de Menorca, respectivament). Es digueren moltes coses interessants, de les quals bona part mereixen la meua entusiasta adhesió, d'altres són ben acceptables i qualcuna em sembla francament discutible (i a més a més, poc en consonància amb el programa oficial del partit que el seu emissor representava), però en conjunt semblava evident que estàvem davant un ample acord de principis sobre el tema.

D'entre les intervencions destacaria la de N'Ignasi Ribas, que exposà la postura del PCE sobre l'autonomia comentant les "Bases per a un avant-projecte d'Estadut d'Autonomia" per a les Illes, que el seu par-

tit ha publicat recentment, i defensà la conveniència d'establir un pacte autonomista entre totes les forces polítiques democràtiques de les Illes, de cara a les futures Corts Constituints; i la d'En Josep Ma Quintana, que amb gran precisió i claredat d'idees exposà la posició de les forces polítiques menorsquines sobre el tema: estatut per al conjunt de les Illes, però amb autogovern insular, i sols interinsular per a les qüestions que afectin el conjunt, que serien de competència del Consell General —o Generalitat, o el nom que se li doni—, mentre que cada Consell Insular seria competent en les qüestions que afectin cada illa, inclosa l'administració financera.

El col·loqui fou interessant també, si bé hi hagué qualque intervenció que semblava més encaminada a atacar un determinat partit com a tal, que no a puntualitzar posicions sobre la qüestió autonòmica que estàvem tractant i a cercar una acció positiva de conjunt.

Per això voldria recollzar des d'ací la idea llançada per Ignasi Ribas (i que segons hem pogut llegir als diaris ha estat posada en pràctica pels partits polítics del País Basc, que han signat un pacte autonomista) i demanar a totes les nostres forces polítiques, incloses les que mancaran a la cita de la Taula Rodona, que tractin d'arribar ràpidament a un acord unitari sobre el tema i formalitzin el compromís de defensar conjuntament a les futures Corts el nostre dret a l'estadut d'autonomia, amb independència de la ideologia concreta de cada partit. És molt important que es faci aquest pacte, i que es faci abans del període electoral, de manera que la reivindicació autonòmica sigui a la base de tots els partits i no pugui ésser capitalitzada per cap d'ells amb exclusivitat, ni que la defensa de qüestions secundàries que normalment han d'ésser objecte de puntualització posterior, es pugui convertir en esca de la discòrdia i sembrar la confusió dins el poble. Esperem que les forces democràtiques, que han començat ja (a nivell d'Estat, no només aquí) el gran error de la fragmentació en nombrosos partits en lloc d'arribar als acords unitaris que el país necessita, sàpiguen salvar encara una part de la seva responsabilitat i alçar una veu única en defensa de l'autonomia. (Passa a pàg. següent)

ALQUILER DE TELEVISORES
Confie en nuestra experiencia
BOLSA DEL TELEVISOR
PL. ARZOBISPO OBISPO MIRALLES, 27 Y TTE. MULET, 82
TELEFONO 218550